

Täysistunto

Torstai 9.4.2026 klo 16.00—22.00

3. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi eläinten hyvinvoinnista annetun lain ja eläinten lääkitsemisestä annetun lain 17 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 32/2026 vp

Lähetekeskustelu

Puhemies Jussi Halla-aho: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 3. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään maa- ja metsätalousvaliokuntaan.

Keskusteluun varataan tässä vaiheessa enintään 45 minuuttia. Jos puhujalistaa ei tässä ajassa ehditä käydä loppuun, asian käsittely keskeytetään ja sitä jatketaan muiden asiakoh-
tien jälkeen. — Maa- ja metsätalousministeri Essayah, olkaa hyvä.

Keskustelu

17.02 **Maa- ja metsätalousministeri Sari Essayah** (esittelypuheenvuoro): Kiitoksia, arvoisa puhemies! [Hälinää — Puhemies koputtaa] Hallitus esittää muutettavaksi eläinten hyvinvoinnista annettua lakia sekä eläinten lääkinnästä annetun lain 17 §:ää porsaiden kirurgisen kastraation aiheuttamien vaikutusten uudelleenarvioinnin johdosta. Lainmuutoksella kumottaisiin porsaiden kirurgisen kastraation kieltö, joka olisi tullut voimaan vuonna 2035. Samalla kuitenkin parannettaisiin tuottajien mahdollisuutta käyttää itsenäisesti kastraation yhteydessä paikallisuudutusta myös sellaisilla tiloilla, jotka eivät kuulu eläinten terveydenhuolto-ohjelmaan.

Kipulääkkeen käyttö on ollut pakollista jo vuoden 2024 alusta lähtien. Kipulääkkeen lisäksi annettava paikallisuudutus tulee pakolliseksi vuoden 2027 alusta. Kipua vähentävän paikallisuudutuksen käyttöön on kannustettu jo aiemmin eläinten hyvinvointikorvausten avulla.

Suuret lihanjalostajat ovat edellyttäneet porsastuottajiltaan jo 1.1.2026 alkaen puudutusta pakollisena toimenpiteenä kirurgisen kastraation yhteydessä. Tämän pohjalta voidaan arvioida, että jo 90 prosenttia porsaista saa paikallisuudutuksen kastraation yhteydessä. Tämän lain voimaantulo on osaltaan parantanut eläinten hyvinvointia sillä, että se nopeutti puudutuksen käyttöönottoa vuodelle. [Anne Kalmari: Juuri näin!]

Arvoisa puhemies! Mikäli kirurgisen kastraation kieltö tulisi voimaan, Suomi olisi ainoa — alleviivaan: ainoa — maa, jossa kirurginen kastraatio on kielletty. Kirurgisen kastraation kiellosta säädettyä tarkempi selvitys kiellon vaikutuksista oli vielä kesken. Tämä tapahtui siis viime hallituskaudella. Selvitys osoitti, että kiellolla saattaisi olla merkittäviä vaikutuksia muun muassa sianlihan vientiin ja sitä kautta tuotannon kannattavuuteen. Kannattavuuden lasku puolestaan vaikuttaisi suoraan Suomen ruokaturvaan ja huoltovarmuuteen.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 33/2026 vp

Karjuporsaiden kastraatiolla pyritään ehkäisemään sianlihan niin sanottua karjunhajuja. Merkittävät nykyiset vientimaat Aasiassa sekä USA suhtautuvat kielteisesti osassa kastromattomia sikoja esiintyvään karjunhajuun. Kahdella injektiolla toteutettava immunkastraatio ei täysin sulje pois karjunhajun esiintymistä. Sen lisäksi, että injektiot itsessään aiheuttavat kipua, kemiallinen kastraatio aiheuttaa yhtä lailla kielteistä suhtautumista nykyisissä merkittävimmissä vientimaissamme.

Kansainvälistä vaatimustasoa tiukemmat ja tuotantokustannuksia lisäävät säädökset voisivat johtaa kotimaisen tuotannon korvautumiseen tuontilihalla. Tämä tuontiliha olisi kirurgisesti kastromattua, hyvin todennäköisesti myös tuotettu olosuhteissa, jotka eivät yllä muutoin korkeiden suomalaisten hyvinvointivaatimusten tasolle tai olisi samalla tavalla salmonellavapaata kuin meillä Suomessa. Eikä tarvitse mennä Tanskaa kauemmas, kun porsaiden hyvinvointia ja terveyttä hyvin indikoivat saporot leikataan pois, ja meillä Suomessa taas porsaitten saporot saavat heilua.

Jotta sika-alalla toimijat olisivat tasavertaisessa asemassa kaikissa EU:n jäsenmaissa ja sikojen hyvinvointia voitaisiin parantaa koko EU:n alueella, maa- ja metsätalousministeriö jatkaa tulevaisuudessakin vaikuttamistyötä sen eteen, että porsaiden kirurgisen kastraation kieltö toteutuisi unionin laajuisena yhteisesti sovittavan siirtymäajan puitteissa. Olen jo toimikauteni alussa, elokuussa 2023, lähestynyt komissiota kirjeellä, jossa kiinnitin huomiota tarpeeseen edistää eläinten hyvinvointia koskevan unionin lainsäädännön parantamista pikimmiten. Kiinnitin erityistä huomiota tarpeeseen saada kaikkia jäsenmaita sitovaa lainsäädäntöä sikojen häntien tyypistämisen ja kirurgisen kastraation kieltämiseksi ja vakuutin samalla, että Suomi tukisi eläinten hyvinvointia koskevan lainsäädännön edistämistä rakentavalla tavalla, kun sitä saataisiin unionin laajuisesti voimaan. Mutta kävi hyvin selväksi, että niin silloinen kuin nykyinen komissio eivät olisi tässä asiassa etenemässä.

Tällä ehdotuksella muutettaisiin myös eläinten hyvinvoinnista annettua lakia siten, että jatkossakin voidaan valtion varoista korvata kunnille kustannuksia, joita aiheutuu sairaiden, loukkaantuneiden tai muutoin avuttomassa tilanteessa olevien luonnonvaraisten eläinten lopettamisesta. Myös tämä on tämän lainsäädännön ollessa auki järkevää tässä yhteydessä tuoda eduskunnan käsittelyyn.

Näitten ehdotettujen lakien on tarkoitus tulla voimaan kesällä 2026.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustajat voivat pyytää vastauspuheenvuoroa painamalla V-painiketta ja nousemalla seisomaan. — Edustaja Eestilä, olkaa hyvä.

17.07 Markku Eestilä kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Itse asiassa tämä hallituksen esityshän parantaa eläinten hyvinvointia, koska nyt tulee puudutus pakolliseksi. [Anna Kontula: Voi hyvänen aika!] Kipulääkitys tosiaan on ollut pakollinen, mutta nyt tulee puudutus. Se vaatii tietenkin koulutusta ja — niin kuin täällä ministeri totesi — vähän lääkeainelainsäädännön muutosta, mutta näillä me saamme sen operaation täysin kivuttomaksi. Sen, joka sen tekee, on aika helppo oppia se koulutuksen myötä, ja näin ollen myös se porukka, joka kuuluu eläinten terveydenhuollon ulkopuoliseen kasvatustarukseen, tulee ottamaan tämän käytäntöön.

Tässähän itse asiassa ei tapahdu mitään muuta kuin se, että me otamme vain yhden vuosiluvun pois. Se tehdään sen takia, että ala on nähnyt, kuten ministeri totesi, että muut keinit ovat epävarmempia ja ne ovat käytännössä hankalampia toteuttaa. Tämä on suomalais-ta vientipolitiikkaa. Meidän tarkoitus on hallitusohjelman mukaan kasvattaa ruokavientiä,

Pöytäkirjan asiakohta PTK 33/2026 vp

ja tämä liittyy osittain siihen. Kysymyksessä on hyvin pieni operaatio, kivuton, kun se oikein tehdään.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Huru, olkaa hyvä.

17.09 **Petri Huru ps** (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa herra puhemies! Kiitos ministerille tästä esittelystä. Kysyisin: Eikö tämä esitys nimenomaan nyt korjaa edellisen hallituksen tekemiä päätöksiä ja jopa paranna eläinten asemaa? Jos tämä olisi jätetty edellisen hallituksen esittämään muotoon, niin olisiko pahimmillaan tuotanto jopa siirtynyt ulkomaille, kun täällä kotimaisen tuottajan rasitteet olisivat liiaksi kasvaneet ja tuotanto sen takia jopa loppunut, jolloin se siirtyisi ulkomaille? Eivätkö sen johdosta myös eläimet voisi jopa huomommin kuin tämän uudistuksen jälkeen, jonka nyt teemme?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Marttila, olkaa hyvä.

17.09 **Helena Marttila sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kyllä sika-alaa olisi tuettava löytämään vaihtoehtoisia ratkaisuja porsaiden kirurgiselle kastratiolle. Tätä varten tähän eläinten hyvinvointilakiin säädettiinkin pitkä siirtymäaika, joka oli jopa 12 vuotta. Ymmärrän, että tuottajien huolta on kuultava, mutta kyllä ratkaisun tulee löytyä muualta kuin eläinten hyvinvoinnista tinkimisestä. Tutkimukset osoittavat yksiselitteisesti, että porsaan kirurginen kastratio aiheuttaa sille kipua ja stressiä. Kotimaan markkinalla eettisellä näkökulmalla on ihmisille yhä enemmän merkitystä, kun kuluttajista 62 prosenttia kertoo olevansa sitä mieltä, että kastratiokieltö tulisi pitää voimassa.

Hallituksen esitys oli ilmeisesti määrä antaa alun perin eduskunnalle vasta elokuussa, sillä edelleen on käynnissä hanke, jonka loppuraportti on vasta kirjoitusvaiheessa. Tuleekin vaikutelma, että hallituksella oli nyt erityinen kiire saada juuri tämä esitys eduskuntaan, vaikka tosiaan yhdeksän vuotta on vielä määräaikaankin aikaa. Kysynkin ministeriltä: mistä tämä kiire nyt johtuu, kun samaan aikaan esimerkiksi turkistarhausta koskeva aloite on syksystä 24 asti ollut valiokunnassa?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kalmari, olkaa hyvä.

17.11 **Anne Kalmari kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Kuten ministeri tuossa sanoi, EU:ssa ei olla etenemässä tässä asiassa, ja siksi on ihan järkevää säilyttää kilpailukyky. Ja aivan kuten edustaja Eestilä sanoi, itse asiassa kipuhan loppuu, kun kivunlievitys tulee sinne tiloille ja tilat pystyvät kannattavasti tekemään.

Tässä talossa en ole kuullut kenenkään vastustavan kissojen kastratiota — itse asiassa sitä on vaadittu pakolliseksi. On aivan samasta asiasta kyse possujen kohdalla. Nyt vain se voidaan tehdä siellä tiloilla. Se on tärkeä asia, kun viime kaudellakin jo otimme eläinten hyvinvointilainsäädäntöön sen, että emme halua tuottaa kipua eläimille. Nyt se ratkaisu löytyi tällä tavalla, joka ei meidän kustannuksia nosta ja vie kilpailukykyä ja siirrä tuotantoa muihin maihin. Tämä on ihan järkevä ratkaisu — kiitos ministerille tästä ongelman ratkaisutavasta.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Elo, olkaa hyvä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 33/2026 vp

17.12 **Tiina Elo vihr** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Suomessa kastroidaan joka vuosi noin 850 000 karjuporsasta ilman riittävää kivunlievitystä, ja kyse on nimenomaan riittävästä kivunlievityksestä, jota tämä hallituksen esityskään ei tule tuomaan. Kirurginen kastraatio on siis kipua ja kärsimystä tuottava toimenpide, ja se tutkitusti lisää myös possujen kuolleisuutta. On todella surullista, että hallitus on taipunut lihatalojen lobbauksen alla ja aikoo kumota nyt tämän kiellon, kiellon, joka saatiin viime hallituskaudella tärkeänä parannuksena tähän uuteen hyvinvointilakiin. Te vetoatte siihen, että kastraatiokiello toteutuessaan heikentäisi suomalaisen sianlihantuotannon kannattavuutta ja vientiä, mutta on vastuutonta kasvattaa eläinten tehotuotannon kannattavuutta heikentämällä eläinten hyvinvointia edistävää lainsäädäntöä. Kysynkin ministeriltä: haluatteko te todella kilpaila eläinten hyvinvoinnin kustannuksella sen sijaan, että me oltaisiin etujoukoissa parantamassa tuotantoeläinten hyvinvointia ja vaatimassa sitä myös muilta?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Honkasalo, olkaa hyvä.

17.13 **Veronika Honkasalo vas** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Suomessa kastroidaan noin miljoona porsasta joka vuosi. Kastraatiokiellon peruminen tarkoittaa sitä, että miljoonien älykkäiden ja tuntevien eläinten kipu ja kärsimys tulee nyt jatkumaan. Kirurgiselle kastraatiolle on olemassa vaihtoehtoja, joita on onnistuneesti toimeenpantu useissa Euroopan maissa, mutta hallitus ei näytä näistä piittaavan. Kaiken lisäksi kastraatiokiellon toimeenpanoon myönnetty pitkä siirtymäaika on erittäin antelias: lihateollisuudelle annettiin aikaa sopeutua vuoteen 2035 asti. Nyt kysyisin ministeriltä: Miksi hallitus ei edistä kastraatiolle vaihtoehtoisten menetelmien käyttöönottoa, vaikka näitä on olemassa, vaan ottaa mieluummin valtavan askeleen taaksepäin eläinten hyvinvoinnin edistämiseksi? Onko niin, että eläinten hyvinvointia tärkeämpää hallitukselle on lihatalojen Kiinanviennin edistäminen?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ledamot Norrback, varsågod.

17.14 **Anders Norrback r** (vastauspuheenvuoro): Tack, ärade talman! När det gäller djurens välbefinnande är det inte en bisak i finländsk jordbrukspolitik. Det är en av grundpelarna, och vi har en utomordentlig djurvålfärd i alla skeden av produktionen.

Arvoisa puhemies! Jos sääntely menee liian tiukaksi, vaarannamme kansainvälisen kilpailukykyämme. Tällöin heikennämme kotimaista tuotantoa samalla kun tuotanto käytännössä siirtyy muualle. Tämä ei ratkaise ongelmia, vaan siirtää niitä toisaalle. Siksi tarvitsemme tasapainoa — vahvat tavoitteet eläinten hyvinvoinnin edistämiseksi, mutta myös politiikkaa, joka on realistista ja kestävää niille, jotka työskentelevät ja tuottavat tässä maassa. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Tack, kiitos. — Edustaja Jukkola, olkaa hyvä.

17.15 **Janne Jukkola kok** (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa puhemies! Tämä on herkkä aihe, joka herättää tunteita, mutta juuri siksi tarvitsemme maalaisjärkeä. Meidän on turvattava sekä eläinten hyvinvointi että tuotannon edellytykset. Jos porsaita ei kastroida,

Pöytäkirjan asiakohta PTK 33/2026 vp

niiden häiriökäyttäytyminen aiheuttaa myös melkoisia ongelmia. Hallituksen esitys ei muuta nykytilaa, vaan poistaa epärealistisen kiellon kymmenen vuoden päästä.

Tällä ratkaisulla nimenomaan parannetaan eläinten hyvinvointia. Annamme tuottajille ennakoitavuutta ja työrauhan sen sijaan, että sälyttäisimme heille lisää kustannuksia, joita kilpailijamaamme eivät kohtaa. Jos sääntelymme karkaa muuta Eurooppaa tiukemmaksi, tuotanto siirtyy maihin, joissa sääntely on löysempää, suomalainen vientipotentiaali heikkenee, ja mikä vakavinta, huoltovarmuutemme murenee, jos kotimainen tuotanto ajettai-siin alas.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Koponen, olkaa hyvä.

17.16 **Ari Koponen ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Tämän esityksen vastustajat vasemmalla ulkoistaisivat sianlihan tuotannon ulkomaille. Sekö muka olisi parempi vaihtoehto eläinten hyvinvoinnin tai Suomen talouden kannalta? Voin kertoa: ei todellakaan olisi.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Perholehto, olkaa hyvä.

17.16 **Pinja Perholehto sd** (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa herra puhemies! Tämän hallituksen eläinpolitiikkaa kuvastaa aika hyvin se, että kun kausi alkoi, niin ensi töiksenne te lakkautitte eläinsuojeluasiamiehen viran, ja samaan aikaan te, ministeri Essayah, ilmoititte myös puolustavanne turkistarhauksen jatkumista. [Petri Hurun välihuuto] Kyllähän tämä lain vesittäminen on tietenkin ihan luonnollinen jatkumo sille työlle, jota olette aika selkeästi tässä halunneet myös edistää.

Ongelma on mielestäni vain se, että tiede on asiassa aika selkeä. Lausuntokierroksella-kin viesti oli selkeä. Valtaosa asiantuntijoista, kuten Suomen Eläinlääkäriliitto, vastusti tämän kiellon poistamista. Julkisuudessa olleiden tietojen perusteella on kohtuullisen selvää se, että nimenomaan eläin- ja lihateollisuuden voimakas lobbaus on saanut teidät nyt tässä pakittamaan. Kyllä itselläni herää kysymys siitä, miksi me säädetään täällä lakia eläinten hyvinvoinnista, jos itse asiassa, de facto, sillä eläinten hyvinvoinnilla ei ole täällä minkäänlaista arvoa.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Viljanen, olkaa hyvä.

17.18 **Eerikki Viljanen kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Aiemmin täällä puheenvuorossa edustaja Eestilä korosti sitä, että kivunlievitys tulee tässä yhteydessä nyt pakolliseksi, eli siltä osin voidaan katsoa, että tilanne paranee.

Samalla täytyy korostaa, että on myös kiistaton tosiasia se, että kastraatiokiellolla on merkittäviä vaikutuksia sian tuotantoketjun kilpailukykyyn. Yksipuolinen kieltö Suomessa voi heikentää kotimaisen tuotannon kilpailukykyä ja vaikuttaa negatiivisesti ruokaturvaan, jos kulutus siirtyy ulkomaisiin tuotteisiin myös kotimaassa.

Lisäksi, kuten täällä on jo useaan kertaan todettu, kieltö voi vaikeuttaa sianlihan vientiä, josta tulevat eurot ovat kannattavuuden kanssa kamppailevalle sikasektorillemme enemmän kuin tarpeen. Ministeri perusteli tämän esityksen erittäin hyvin, ja täällä on käytetty hyviä puheenvuoroja. Kannatan lämpimästi tätä esitystä. [Petri Huru: Hyvä puheenvuoro!]

Pöytäkirjan asiakohta PTK 33/2026 vp

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Pitko, olkaa hyvä.

17.19 **Jenni Pitko vihr** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Eläinten hyvinvoinnin edistäminen on ollut Suomessa varsin hidasta, mutta on silti aivan erityisen poikkeuksellista se, että niitä parannuksia lähdetään tällä tavalla perumaan. Kirurgisen kastration kieltäminen ei todellakaan pelasta Suomen taloutta, mutta sen sijaan se aiheuttaa eläinyksilöille merkittävää kipua. Näin todetaan tämän hallituksen esityksessäkin, toisin kuin täällä yritetään jostain syystä keksiä sellaisia perusteluita, että tämä esitys parantaisi eläinten hyvinvointia. Ainakin teidän hallituksenne mukaan kirurginen kastratio aiheuttaa merkittävää kipua eläinyksilöille, ja tämän kirurgisen kastration pitäminen voimassa parantaisi porsaiden hyvinvointia. Lisäksi se voisi mahdollisesti myös parantaa tuottajien asemaa taloudellisesti, sekin sanotaan tässä esityksessä. Kaiken kaikkiaan nostaisin esille myös sen, että eläinlääkärit vastustavat kirurgisen kastration kiellon poistamista. He ovat juuri niitä ihmisiä, [Puhemies koputtaa] jotka näkevät sen kärsimyksen silmästä silmään.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kontula, olkaa hyvä.

17.20 **Anna Kontula vas** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tiedossa on, että porsaiden kirurginen kastratio tuottaa merkittävää kärsimystä, olisi eläinsuojelurikos, jos se tehtäisiin samoin ehdoin kissalle tai koiralle, ja se on muualla Euroopassa harvinainen tai väistytävä toimenpide. Sikataloutta on todistetusti mahdollista harjoittaa Euroopassa ilman kirurgista kastratiota, ja tähän suuntaan mennään Isossa-Britanniassa, Saksassa ja Ruotsissa. Miten se muka voisi olla niin mahdotonta Suomen kaltaisessa maassa? Ovatko suomalaiset siat jotenkin huonommin käyttäytyviä kuin brittisiat, jotenka heidän kohdallaan täytyy toimia toisella tapaa kuin muiden maiden sikataloudessa pyritään toimimaan?

Yritän yleensä politiikassa aina hahmottaa myös omastani poikkeavia kantoja, ja mielestäni aika usein siinä onnistunkin, mutta tässä kohtaa minun on rehellisesti sanottuna tosi vaikea ymmärtää, miten kenenkään moraalii — kenenkään moraalii — kestää puolustaa eläimen tarpeetonta kärsimystä.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kinnari on tainnut poistua. — Edustaja Kaleva, olkaa hyvä.

17.21 **Atte Kaleva kok** (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa puhemies! Jos vihreää siirtymää tehdään sillä tavoin, että se tarkoittaa, että siirretään kaikki tuotanto, oli se sitten eläintuotantoa tai mitä tahansa tuotantoa, Suomesta sellaisiin maihin, joissa ei välitetä pätkäkään mistään ympäristöstä tai eläinoikeuksista, niin silloin [Anna Kontula: Ai niin kuin Iso-Britannia?] — kuunnelkaa, edustaja Kontula, tekin voitte oppia tästä nyt tätä meidän ajattelua, kun sitä peräänkuulutitte — tällainen siirtymä ei ole kestäväällä pohjalla. Se vain siirtää ne ongelmat muualle. Näin ei voida toimia.

Varmasti pitää paikkansa, että Euroopassa ollaan menossa kohti sitä kemiallista kastratiota, ja pitää paikkansa se, että jos ilman kivunlievitystä, ilman puudutusta, tehtäisiin kirurgisia kastratioita kissoille tai koirille, silloinhan kyseessä olisi eläinsuojelurikos. Mutta ihan yhtäläinen rikos tässä minusta on ollut kysymyksessä silloin kun niitä on tehty porsaille ilman tätä puudutusta. Kysyn ministeriltä: miten voi olla mahdollista, että Suomessa on tähän asti saanut tehdä näitä kirurgisia kastratioita karjuporsaille ilman puudutusta? Ja

Pöytäkirjan asiakohta PTK 33/2026 vp

vieläkin sitä tapahtuu, noin kymmenen prosenttia tehdään tälleen. Onneksi se nyt tässä vuodenvaihteessa loppuu, mutta on käsittämätöntä, että tähän asti se on saanut jatkoa. [Puhemies koputtaa] Mistä tämä voi johtua? — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Reijonen, olkaa hyvä.

17.23 **Minna Reijonen ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies ja arvoisa ministeri! On tärkeää, että meillä Suomessa on hyvä ruokaturva, ja myös sianlihan vienti on tärkeää ja se kilpailukyky Suomelle. Kiitos ministerille tosiaan tästä. Kuulostaa kyllä siltä, että on järkevää käyttää tämä paikallisuudutusainetta, niin kuin ministeri tuossa kertoikin. Tosiaan tämä vientikään ei onnistu varmaan, jos näistä ei huolehdi. Jotenkin ihmettelen, että tätä aikaisemmin ei ole laitettu kuntoon. Jotenkin se kummastuttaa. Kyllä tämä kaikin puolin on järkevä, ja tämä vaikuttaa hyvinvointiinkin. Kiitoksia tästä, tämä on hyvä esitys.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Viitanen, olkaa hyvä.

17.23 **Pia Viitanen sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tämä on erittäin surullinen esitys. Viime kaudella kun saatiin tämä kieltä aikaan, se oli merkittävä parannus, ja on käsittämätöntä, että nyt otetaan tällaista takapakkia. Tämä tuottaa eläimille tarpeetonta kipua ja kärsimystä, ja lausuntokierroksella lähes kaikki tahot jalostusteollisuutta lukuun ottamatta vastustivat tätä. Täällä oli 53 lausuntoa, muun muassa aluehallintovirastoilta, eläinlääkäreiltä, eläinjärjestöiltä, jotka vastustivat tätä esitystä. Kotimaiset kuluttajat toivovat eläinystävällisyyttä, ja kaiken kaikkiaan, mikäli tämä nyt menee eteenpäin, tällä kyllä sitten lyödään poskelle niin suomalaisten kuluttajien toiveita kuin tutkittua tietoa kuin tätä eläinten hyvinvointilain henkeäkin.

Puhemies! Täällä edustaja Marttila viittasi tähän Luken tutkimukseen. Myös minä haluan osaltani kysyä ministeriltä: miten ihmeessä tämä esitys viedään läpi ennen kuin tutkimus valmistuu? Eläinten hyvinvointikeskuksen lausunnon mukaan alustavien tulosten mukaan karjujen kasvatuksen aikaiset haasteet ja kustannukset ovat hallittavissa toimintatapoja kehittämällä.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Hoskonen, olkaa hyvä.

17.25 **Hannu Hoskonen kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! On aivan erinomaista, että tuotantoeläinten kivuttomuutta edistetään parhaalla mahdollisella tavalla. Ja pitää muistaa sekin kylmä tosiasia, että meidän on itse huolehdittava omasta elintarvikehuollostamme ja kaikista siihen liittyvistä toimenpiteistä niin hyvin kuin se ikinä on mahdollista.

Kuten edustaja Kaleva omassa puheenvuorossaan erinomaisesti nosti esille, jos me luamme semmoista kirkasotsaista, kaikkein parhaan maailman valtiota tästä haaveilla tai tehdä sitä niin sanottua kunnianhimoista politiikkaa, niin siinä käy niin kuin tässä kaivosuomassa on käynyt: jos jollekin koboltille sitten haetaan kaivoslupia Suomeen, niin niitä ei meinaa millään saada, ja sehän tarkoittaa, että sitten se siirtyy jonnekin Afrikkaan tai Kaukoitään ja siellä sitten pahimmillaan, kuten Kongossa, pienet lapset niitä pieniä kivenklompeja kantavat siihen kuorma-auton lavalle verisin sormin. Sekö on teidän maailmanne? Meidän pitää pikkuhiljaa ruveta ymmärtämään sekin tässä maassa, että ei se vih-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 33/2026 vp

reä siirtymä ole ihan sitä, että olemme vastuuttomia muita maita kohtaan. Vai onko se vihreä siirtymä sitten sitä, että siirretään se jätesatama Helsingistä tuonne Loviisan satamaan ja siellä ajetaan Italiasta jätettä tänne? Sekö teidän vihreä siirtymänne on? [Anna Kontula: Mitenkäs Ruotsissa toimii ihan hyvin, jos meillä ei?]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Mikkonen, Krista, olkaa hyvä.

17.26 **Krista Mikkonen vihr** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tässä on nyt erikoisella tavalla annettu ymmärtää, että lakiesitys olisi jotenkin parannus eläinten hyvinvointiin. Tässähän heikennetään sitä kastroatiokieltä, joka viime kaudella tehtiin ja jolle annettiin hyvin pitkä siirtymäaika, niin että varmasti tuottajat olisivat voineet siihen sopeutua.

Täytyy muistaa, että sika on hyvin älykäs eläin. Sitä pidetään koiraa älykkäämpänä ja arvioidaan, että sen älykkyysosamäärä on verrattavissa 3—5-vuotiaan lapsen älykkyyteen. Silti hallitus näkee sian pelkästään lihana, ja se on todella valitettavaa. Me usein väitetään täällä, että Suomi on erityisen edistyksellinen esimerkiksi eläinten hyvinvointiasioissa, mutta emme me ole, ja tällä lainsäädännöllä me otamme vielä takapakkia, mikä on mielestäni häpeällistä.

Kuten tässä on tullut esiin, valtava määrä lausunnonantajista totesi, että tämä lakiesitys on huono, se heikentää merkittävästi eläinten hyvinvointia. Suomen Eläinlääkäriliitto, Helsingin yliopiston eläinlääketieteellinen tiedekunta, Eläinten hyvinvointikeskus ja Tuotantoeläinlääkäriyhdistys, [Puhemies koputtaa] kaikki nämä tahot, vastustavat tätä lakiesitystä. Miksi ihmeessä tätä viedään eteenpäin?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kivelä, olkaa hyvä.

17.27 **Mai Kivelä vas** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kuka tässä maassa oikein päättää eläintensuojelun tasosta? Hallituksen vastaus on, että lihateollisuus saa päättää. Kirurginen kastroatio aiheuttaa eläimelle kipua ja suoranaista kauhua, ja se on juuri sitä turhaa kärsimystä, jonka ei pitäisi tässä maassa olla sallittua. No, nyt kun tämä kastrointikielto ei ole edes ehtinyt voimaan, niin te hallituksessa olette sitä jo kumoamassa. [Petri Huru: Onneksi!] Aiotte siis aivan hymyssä suin täällä taipua näiden lihalobbareiden tahtoon, vaikka teidän pitäisi olla se taho, joka tässä maassa vastaa eläinten hyvinvoinnin edistämistä — edistämistä eikä heikentämisestä.

No, oikeistolle eivät nämä hyvinvointikysymykset kyllä paljon vaa'assa paina. Se on nähty ihmisten kohdalla, ja se nähdään kerta toisensa jälkeen myös eläinten kohdalla. Te aina painotatte voiton tekoa enemmän kuin sitä, että parannettaisiin hyvinvointia ja estettäisiin kärsimystä. Minua kiinnostaa, kun hallituspuolueissa on näitä niin kutsuttuja eläinten ystäviä, aiotteko te hyväksyä tämän. [Puhemies koputtaa] Jopa näin julmaa tekoa te aiotte siis tieteen tahtoon päättää, että pitää jatkaa Suomessa?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Hänninen, olkaa hyvä.

17.29 **Juha Hänninen kok** (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa puhemies! Meillä ei ole varaa vaikeuttaa itse maamme vientimarkkinoita valmiiksi jo tiukassa taloustilanteessa. Suomalaisen sianlihan vienti Aasiaan ja Yhdysvaltoihin perustuu siihen, että tuotteet täyt-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 33/2026 vp

tävät vientimaiden ja asiakkaiden vaatimukset. Näissä maissa edellytetään nimenomaan kastroiduista tai naaraspuolisista sioista peräisin olevaa lihaa. Kastratiokiello olisi käytännössä sulkenut Suomen näiltä markkinoilta, ei poliittisilla päätöksillä vaan ostajan ehdoilla.

Tässä asiassa kyse on myös kotimaisen ruokatuotannon huoltovarmuudesta. Jos kotimainen tuotanto ei ole kannattavaa, se ajetaan alas, ja kun oma tuotanto ajetaan alas, se korvataan tuonnilla. Tämä ei vahvista eläinten hyvinvointia vaan siirtää tuotannon maihin, joissa vaatimukset ovat selvästi Suomea matalammat. [Petri Huru: Juuri näin!] Se myös heikentää Suomen kykyä turvata omaa ruokahuoltoansa kriisitilanteissa. [Puhemies koputtaa] Huoltovarmuus ei ole vain varmuusvarastoja. Se on myös toimivaa tuotantoa, toimivaa teollisuutta ja toimivaa vientiä, joka pitää ketjun elinkelpoisena. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Rintamäki, olkaa hyvä.

17.30 **Anne Rintamäki ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Laajat asiantuntijaselvitykset ovat osoittaneet, että täyskarjukasvatukseen pakottaminen aiheuttaisi merkittäviä riskejä eläinten hyvinvoinnille, tuotantoturvallisuudelle ja suomalaiselle lihateollisuudelle. Kustannukset voisivat nousta satoihin miljooniin euroihin muun muassa teurastamojen rakenteellisten muutosten vuoksi. Kuinka moni tässä salissa olevista lainsäätäjistä on ollut sianlihatuotannossa mukana elämänsä aikana? Ei taida montakaan kättä nousta. Itse olen ollut mukana tässä kastratiotapahtumassa eli kansankielellä salvamisessa. Pidän karjun salvamista täysin normaalina käytäntönä, mikäli halutaan saada lihaa, joka ei haise tai maistu urealle. Lisäksi täysikasvuisten karjujen kanssa toiminta on tuottajalle melkoista onnettomuusriskiä päivästä toiseen.

Kuinka ihmeessä kastratiokielloa on oltu ajamassa eteenpäin? Koko elinkeino ja samalla koko sianlihatuotanto ollaan asettamassa vaakalaudalle yksipuolisella kastratiokiellolla, Suomi ainoana maana maailmassa. [Puhemies koputtaa] Kiitos ministerille maalaisjärjen palauttamisesta tähän lainsäädäntöön. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Mehtälä, olkaa hyvä.

17.31 **Timo Mehtälä kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Onko niin, että osa puolueista tässä salissa haluaa lopettaa sianlihan tuotannon Suomessa? [Eduskunnasta: Kyllä näyttää olevan!] Me varmistamme tällä suomalaisen sianlihan tuotannon ja erityisesti tuomme tulevaisuudenuskon tuottajille. Kastratiokiello tekisi tässä vaiheessa näillä tiedoilla sianlihan tuotannon Suomessa kannattamattomaksi. Onko meillä siihen varaa, kun me tällä hetkellä tuomme ruokaa seitsemän miljardin edestä ja viemme kahden miljardin edestä? Elikkä viisi miljardia olemme tappiolla ruuan osalta, ja sianlihan tuotannon osalta tämä tilanne pahenisi vielä merkittävästi. Siksi kysynkin ministeriltä: onko tämä kastratiokiello teidän laskelmissanne siellä ministeriössä tuonut minkälaiset haittavaikutukset [Puhemies koputtaa] ja kustannukset sianliha-alalle? — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Hopsu, olkaa hyvä.

17.32 **Inka Hopsu vihr** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! On hieman hämmästyttävää kuunnella tätä, miten Suomessa sikatalous ei pärjäisi kastratiokiellon kanssa, tai

Pöytäkirjan asiakohta PTK 33/2026 vp

sitä, että Suomessa siat eivät osaisi käyttäytyä, jos kastraatiota ei toteutettaisi. Kansainvälisessä vertailussa sanotaan, että Alankomaissa kastraatio on lopetettu 70 prosentilla sioista ja Briteissä 90 prosenttia tuotetaan ilman kastraatiota. Ja sitten tästä kivunlievityksestä: Sveitsissä ja Saksassa ei saa tehdä kastraatiota ilman yleisanestesiaa, mikä on vahvempi kivunlievitys kuin tämä, mitä nyt Suomessa on tulossa.

On surullista, että ollaan menossa sellaiseen tilanteeseen, jossa eläinten oikeuksien kohdalla heikennetään niitä seuraavissa hallituksissa, puretaan niitä päätöksiä, joita ollaan saatu tehtyä aiemmissa hallituksissa. Meidän tulisi edetä kohti parempaa eläinten kohtelua, ei purkaa aikaansaatuja edistysaskelia talouden ja viennin nimissä.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Essayah, neljä minuuttia, olkaa hyvä.

17.34 Maa- ja metsätalousministeri Sari Essayah: Kiitoksia, arvoisa puhemies! Kiitoksia hyvästä, vilkkaasta keskustelusta, joskin lähtökohdat tähän keskusteluun ovat vähän erilaisia. Ensinnäkin täytyy nyt muistuttaa vasemmisto-oppositiota, vihreitä, vasemmistoliittoa ja demareita, että ettehan te mitään kastraatiokielloa saaneet viime kaudella aikaan, vaan te ilman vaikutusarviota veitte läpi kirurgisen kastraation kiellon lainsäädännössä, jota ei ollut edes siinä vaiheessa laissa, kun se lähetettiin lausunnoille. Se nostettiin viime hetkillä sinne lakiin siinä vaiheessa, kun lausuntokierros oli käyty läpi, ja siitä puuttuivat kaikki vaikutusarviot. [Välihuutoja]

Sen lisäksi täytyy huomata se, että kun täällä puhutaan siitä kivusta, minkä kirurginen kastraatio aiheuttaa, niin sehän johtuu siitä, jos ei ole kivunlievitystä ja puudutusta. Ja miten oli, vasemmisto-oppositio? Oliko niin, että sitä puudutusta ette saaneet aikaan teidän hallituskautena? [Petri Huru: Oli näin!] Eli tämä puudutuksen pakollisuus tuli nimenomaan tämän hallituksen toimesta, valtioneuvoston asetuksella — se tuli meidän hallituksen toimesta. Kivunlievitys on ollut pakollinen jo vuodesta 2024. Elikkä siinä mielessä kun on tiedetty, että tällainen hallituksen esitys tulee, niin meillä lihatalot ovat jo lähteneet edellyttämään tämän vuoden alusta pakollisena tätä paikallispuudutusta. Siinä mielessä tämä esitys nimenomaisesti parantaa eläinten hyvinvointia. Teidän hallitus ei saanut aikaiseksi tätä, että tämä puudutus tulee pakollisena. Tämä on erittäin tärkeä eläinten hyvinvointia edistävä asia. Tässähän vielä sitten myöskin niille, jotka eivät ole eläinterveydenhuollon piirissä, myöskin sitten mahdollistetaan tämä puudutuksen antaminen myös sillä puolella. 90 prosenttia tällä hetkellä jo meillä näistä porsaista on nimenomaisesti tämän puudutuksen piirissä, ja siinä mielessä voi sanoa, että Suomessa eläinten hyvinvointi on hyvällä tolalla.

Me olemme oikeasti edelläkävijöitä näissä asioissa. Olen todellakin tuonne Euroopan unionin puolelle komissioon vedonnut heti kauteni alussa, että me lähtisimme koko EU-alueella tätä asiaa viemään yhdessä eteenpäin. Täytyy muistaa, että suomalainen sianlihan tuotanto on 0,8 prosenttia, siis alle prosentti, ja voi hyvin kuvitella, että silloin jos puhutaan siitä, millä tavalla esimerkiksi tätä kemiallista kastraatiota halutaan lähteä viemään eteenpäin, niin eivät välttämättä löydy Suomen kokoisesta maasta ja suomalaisesta lihan tuotannosta ne niin leveät harteet, että meidän toimesta tätä teknologiaa lähdetäisiin samalla tavalla kehittämään. Mutta jos me EU:n suuret lihantuottajamaat saadaan tähän mukaan, että tämä tulee koskemaan kaikkia, niin silloin meillä on oikeasti harteita edetä tässä asiassa. [Petri Huru: Juuri näin!] Niin kuin totesin, Suomi edelleenkin on sitä mieltä, että kyllä, sitten jos me lähdetään kaikki samalta viivalta, tätä asiaa tulee edistää. Ja missään

Pöytäkirjan asiakohta PTK 33/2026 vp

maassa, edustajat Kontula, Honkasalo ja Kivelä, ei ole kielletty kirurgista kastroatiota. Suomessa ainoastaan oltiin kieltämässä, [Välihuutoja] edellisen hallituksen toimesta. Kysyn edustaja Kontulalta: ovatko nämä maat moraalittomia, niin kuin te täällä toitte esille?

Vienti on tärkeää. Se on tärkeä pohja meidän huoltovarmuudelle. Täytyy muistaa, että vienti on aina tarvittaessa mahdollista kääntää kotiin päin. Elikkä jos tulee tilanne, jossa yhtäkkiä me tarvitaankin Suomessa sitä lihamäärää, mitä viedään ulos päin, niin se voidaan aina tarvittaessa kääntää Suomeen. Siinä mielessä se vienti ei ole mitään ylimääräistä, vaan se on todellakin kannattavan tuotannon yksi näistä kulmakivistä.

Täällä edustaja Perholehto kysyi, miksi eläinsuojeluvaltuutetun tehtävä lakkautettiin. No, koska demarijohtoinen hallitus oli tehnyt siitä ainoastaan määräaikaisen. [Välihuutoja] Voi tietenkin miettiä, että silloin jos on määräaikainen laki, se varmaankin lakkautuu, jos on tehty määräaikaisena.

Arvoisa puhemies! Uskon, että varmastikin meillä maa- ja metsätalousvaliokunta tekee tämän asian kanssa hyvää työtä, ja luotan siihen, että tämä lakimuutos saadaan täällä eduskunnassa asianmukaisesti käsiteltyä. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia, ministeri Essayah. — Sitten menemme puhujalislalle. Edustaja Elo, olkaa hyvä.

17.38 **Tiina Elo vihr:** Arvoisa puhemies! Tämä hallituksen esitys porsaiden kirurgisen kastroation kiellon kumoamiseksi on kaikessa karuudessaan räikeä osoitus Orpon hallituksen piittaamattomuudesta eläinten hyvinvointia kohtaan. Kun vastakkain ovat eläinten oikeus hyvään elämään ja jonkun eturyhmän taloudelliset intressit, eläinten hyvinvointi jää jalkoihin siitä huolimatta, että tutkimus osoittaa kiistattomasti nykymuotoisen tehoeläintuotannon aiheuttavan eläimille monenlaista kärsimystä. Syytä olisi siis kiristää eläinten hyvinvointia koskevaa lainsäädäntöä, ei heikentää sitä. Porsaiden kirurgisen kastroation kieltäminen osana uutta eläinten hyvinvointilakia oli yksi viime hallituskauden tärkeistä parannuksista eläinten hyvinvointilakiin — toki pienten porsaiden kannalta aivan liian pitkällä siirtymäajalla, mutta tuolla siirtymäajalla juuri haluttiin varmistaa sitä, että ala pystyy tähän tilanteeseen sopeutumaan. Tämä hallituksen esitys kirurgisen kastroation kiellon perumiseksi osoittaa, että Orpon hallitus toimii eläinten oikeuksien puolustamisen sijaan suurten lihatalojen edunajajana ja on valmis painostuksen alla heikentämään vasta voimaan saatua lainsäädäntöä.

Arvoisa puhemies! Suomessa kastroidaan joka vuosi noin 850 000 karjuporsasta. Asia koskettaa siis suurta määrää eläimiä. Karjuporsaiden kirurginen kastroatio on erittäin kivulias ja vahingollinen toimenpide. Siinä sikatilallinen viiltää pikkupossun ihon auki, vetää kivekset ulos ja katkaisee siemenjohtimet. Tämä toimenpide aiheuttaa vakavan kudospainon, ja kipua jatkuu kastroation jälkeen vielä useita päiviä, eikä possuille annettava kipulääkitys riitä sitä turruttamaan. Kastroiduista porsaita kuolee muita sikoja enemmän muun muassa haavan tulehtumisen takia. Vuonna 2021 julkaistun maa- ja metsätalousministeriön tilaaman selvityksen mukaan myöskään sianlihan tuottajat eivät pidä porsaiden kastroidumisesta, koska se on heille työlästä ja se tuottaa porsaille kärsimystä.

Arvoisa puhemies! On syytä muistaa, että kirurginen kastroatio ei ole millään tavalla välttämätöntä. Se tehdään, jotta sianlihaan ei jäisi karjunhajua, jonka tosiaan sanotaan vaikeuttavan sianlihan vientiä, kuten tässä kuultiin. Mutta vaihtoehtoja kirurgiselle kastroatiolle on olemassa. Possut on mahdollista jättää kastroidumatta — se onnistuu muissa Euroo-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 33/2026 vp

pan maissa — tai hoitaa kastroatio kemiallisesti rokotteen avulla, jota sitäkin tehdään muualla.

Hallituksen esityksen perusteluissa todetaan, että kiellon säilyttäminen olisi perusteltua porsaiden hyvinvoinnin parantamiseksi. Edelleen todetaan, että kiellon säilyttäminen myös edistäisi kirurgiselle kastroatiolle korvaavien menetelmien kehittämistä, ja tätä kehittämistyötä on todellakin jatkettava, ja sitä olisi edistänyt se, että olisi tämä määräaika kastroation kiellolle.

Hallituksen esityksessä vedotaan siihen, ja ministerikin siihen vetosi, että porsaiden kirurgisen kastroation kieltö ei tällä hetkellä etene EU:ssa, mutta tämä ei kuitenkaan ole syy peruuttaa eläinten hyvinvointia parantavasta lainsäädännöstä Suomessa. Hallituksen esityksen mukaan Suomi tulee jatkossakin aktiivisesti edistämään sitä, että porsaiden kirurgisesta kastroatiokiellosta saataisiin aikaan yhteinen ratkaisu EU:n lainsäädännön tasolla. Tähän ministerikin viittasi. Jos tällainen mahdollinen lainsäädännön muutos vaatii kansallista lainsäädäntöä, niin sitten Suomessakin ryhdytään tällöin viipymättä valmistelemaan kansallista lainsäädäntöä ja sen toimeenpanoa. Mutta siis meillä on jo nyt se lainsäädäntö, ja Suomi voi ajaa asiaa EU:ssa huomattavasti uskottavammin, kun me toimimme itse edelläkävijöiden joukossa porsaiden hyvinvoinnin edistämisessä.

Arvoisa puhemies! Lihateollisuus vetoaa lobbauksessaan sikatilojen kilpailukykyyn maailmalla. Kirurgisen kastroation kiellon seurauksena lihanvienti kärsisi, kuten tässä kuulumme. Tähän totean, että meidän ei ylipäänsä tule tavoitella eettisesti kestävämmän lihan tuotannon kasvattamista viennin nimissä tai ylipäänsä. Toiseksi totean, että argumentti ei ole pitävä, sillä maa- ja metsätalousministeriön tilaaman selvityksen mukaan eurooppalaiset verrokkimaat voivat viedä ongelmitta myös kastroimattomien sikojen lihaa. Suomen maatalousvientiä ei pidä rakentaa tehotuotetun lihan varaan vaan keskittyä uusien kotimaisten kasvipohjaisten ruokien kehittämiseen. Niissä meillä on tutkitusti merkittävää potentiaalia myös vientinäkökulmassa. Me voimme olla eläinten hyvinvoinnin edelläkävijä ja kasviproteiini-innovaatioiden suurvalta, jos valitsemme tehdä niin, mutta nyt hallitus vie Suomea tässäkin asiassa järkevästi väärään suuntaan.

Arvoisa puhemies! Tämä lakiesitys sivuuttaa eläinten hyvinvoinnin parantamisen, eikä sitä voi missään nimessä hyväksyä. Vetoankin ministeriin, joka tosin nyt jo lähti, että vetäisi tämän vastuuttoman hallituksen esityksen pois eduskunnan käsittelystä. Toissijaisesti vetoan eduskuntaan, että tämä esitys vielä voitaisiin täällä eduskunnassa torpata.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ehdimme ottaa vielä yhden puheenvuoron ennen keskustelun keskeyttämistä. Edustaja Kivelä, olkaa hyvä.

17.44 **Mai Kivelä vas:** Arvoisa puhemies! Viime kaudella tehtiin uusi laki eläinten hyvinvoinnista, ja se ei ollut mikään eläinoikeuslaki eli sellainen laki, joka meillä pitäisi olla, jos me ottaisimme eläinten oikeudet tosissamme, mutta joitain parannuksia siihen kuitenkin sisältyi. Tähän uuteen eläinlakiin saatiin parannus liittyen porsaiden kirurgisen kastroation kieltämiseen. Porsaiden kirurginen kastroatio aiheuttaa pienille porsaille kipua, stressiä ja kauhua. Kirurgisessa kastroatiossa porsas pidetään pakolla paikallaan, kivespussiin tehdään viilto, kivekset nostetaan ylös ja siemennuorat katkaistaan leikkaamalla. Jokainen voi kuvitella tämän toimenpiteen kivuliaisuutta ja sitä, onko se juuri sitä turhaa kärsimystä, jota eläimille ei ole sallittua tehdä — tai ei ainakaan pitäisi olla. Vastaus on, että tutkitusti tällainen teko on tietenkin erittäin tuskallinen ja porsaas osoittavat kipua tässä tilanteessa

Pöytäkirjan asiakohta PTK 33/2026 vp

pyrkimällä tilanteesta pois rimpuilemalla ja kiljumalla. Oleellista on se, että kun tämä toimenpide on ohi, niin kipu ei kuitenkaan ole ohi, eli jälkikipu luonnollisesti kuuluu tällaiseen toimenpiteeseen. Teko aiheuttaa porsaille kudosisvaurioita, ja tämä kipu voi jatkua jopa useiden päivien ajan. Kun kastraatio tehdään hyvin nuorille eläimille, joilla ei nykytiedon mukaan ole taitoja hallita kipua psyykkisellä tasolla, niin tämä voimakas kipukokemus voi olla jopa niiden fysiologiaa muuttava tekijä.

No, miksi sitten jotain näin julmaa tehdään? Kastratiota tehdään sianlihassa mahdollisesti esiintyvän epämiellyttävän karjunhajun ehkäisemiseksi, ja kuten täällä on kuultu, tämän ehkäisemiseksi olisi toki muitakin vaihtoehtoja. Järkevintä mielestäni kuitenkin olisi, ettei karjuporsaita kastroidaisi lainkaan, kuten monessa muussa maassa, esimerkiksi Espanjassa. Toinen vaihtoehto olisi tämä immunokastratio eli rokottaminen. Voi siis perustellusti sanoa, että tämä toimenpide on turha eli turhaa kärsimystä. Kuten tässä esityksessä lukee, useasti oikeastaan, kastraatiokiellosta on hyötyä eläinten hyvinvoinnille, mutta huomionarvoista on se, että tässä esityksessä myös lukee, että tästä on tiettyjä taloudellisia hyötyjä myös tuottajille näiden eläinten paremman rehuhyötysuhteen, nopeutuneen tuotantokierron ja vähentyneen työmäärän ansiosta. Sen takia onkin perusteltua kysyä, onko tämä kumoaminen nyt itse asiassa tuottajien etu ollenkaan.

Arvoisa puhemies! Viime kaudella hyväksytyyn uuteen lakiin tosiaan kirjattiin, että tästä kastraatiosta luovutaan, mutta siihen sisältyi kuitenkin tämä valitettavan pitkä siirtymäaika eli vuoden 34 loppuun — ja kyllä, tähän lakiin sisältyi velvoite käyttää kipulääkettä vuoden 24 alusta lähtien ja sitten vuodesta 27 alkaen tämä velvoite käyttää puudutetta. Mutta nyt, kun tämä kieltä ei ole siis tosiaan ehtinyt vielä edes astua voimaan, hallitus on lähtenyt tätä kumoamaan.

No, lausuntopalautteen perusteella eri tahot hyvin laajasti vastustavat tämän kiellon kumoamista. Yli 50 lausunnonantajaa vastustaa esitystä. Sitä vastustavat niin eläinlääkärit, eläinasiajärjestöt, asiaa valvovat viranomaiset kuin tietenkin kansalaiset laajasti. No, kuka tätä esitystä sitten kannattaa? Käytännössä lihateollisuus. Tämän kiellon uudelleenarvioinnin takana ovat pelkästään taloudelliset syyt, lihalobbareiden aktiivinen lobbaus ja halu edistää sianlihan vientiä ulkomaille. Eli suora ja lyhyt vastaus onkin, että hallitus tässä jälleen kerran painottaa suurten yritysten voitonteon maksimointia enemmän kuin eläinten kärsimyksen vähentämistä. Tämä ei ole tietenkään yllättävää, mutta väärin tämä on.

Arvoisa puhemies! Tämä kausi ei tosiaan ole ollut hyvä eläimille, ja tämä esitys kastraatiokiellon perumisesta on jälleen erittäin paha takaisku eläinten hyvinvoinnin edistämiseksi. Tällä kaudella on tehty useita muitakin päätöksiä, joilla eläinten oikeuksia heikennetään. Ensitöikseen hallitus lakkautti eläinsuojeluasiamiehen viran, metsästystä on sallittu törkeällä tavalla, kuuttien annetaan kuolla verkkoihin. Turkistarhaukselle ohjautuu edelleen yhteiskunnan rahaa korvausten muodossa, ja metsästyksen myös riittää rahaa, vaikka muilta ryhmiltä leikataan. Toisin kuin ministeri täällä kertoi, iso kuva EU-politiikassa on myös se, että hallitus käytännössä aktiivisesti käyttää pelimerkkejään eläinten aseman heikentämiseen myös EU-tasolla. Eläinten hyvinvoinnin kannalta oleellisia esimerkiksi maatalouspoliittisia linjauksia tai sääntelyä on haluttu heikentää myös EU-pöydissä. Tätä listaa voisi tietenkin jatkaa vaikka kuinka kauan. Mutta tämäkään esitys ei ole nyt vielä loppuun käsitelty, ja nyt on mielestäni oikea aika kääntää katse sinne hallituspuolueiden suuntaan ja kysyä, millä tavalla tämä sopii esimerkiksi kokoomuslaisten eläintenystävien arvomaailmaan ja kuinka näin julmaa tekoa voidaan perustella.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 33/2026 vp

No, eläinten kärsimys ei tietenkään muutu yhtään sen oikeutetummaksi vain, koska eläimet eivät voi puolustaa itseään. Se ei ole eläinten vika, vaan se on meidän järjestelmämme vika. Eläimet ovat itsessään tärkeitä, ja eläinten hyvinvointi on otettava vakavasti. Eläinten oikeuksissa on kyse sosiaalisesta oikeudenmukaisuudesta. Hallitus on kerta toisensa jälkeen alleviivannut sitä, kuinka he eivät välitä sosiaalisesta oikeudenmukaisuudesta, oli kyse sitten ihmisistä tai eläimistä. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Keskustelu ja asian käsittely keskeytetään. Asian käsittelyä jatketaan tässä istunnossa muiden asiakohtien jälkeen.

Asian käsittely keskeytettiin kello 17.51.

Asian käsittelyä jatkettiin kello 20.22.

Puhemies Jussi Halla-aho: Nyt jatketaan aiemmin tässä täysistunnossa keskeytetyn asiakohdan 3 käsittelyä. — Keskustelu jatkuu. Edustaja Hänninen, olkaa hyvä.

20.22 Juha Hänninen kok: Arvoisa puhemies! Tässä esityksessä kyse ei ole vain eläintenpidosta tai yksittäisestä tuotantotavasta. Kyse on suomalaisen elintarvikeketjun toimintavarmuudesta, viennin jatkuvuudesta ja huoltovarmuudesta aikana, jolloin varautumisen merkitys on korostunut aivan uudella tavalla.

Puhumme tänään tuotantoeläinten hyvinvoinnista ja lääkitsemisestä. On tärkeää todeta heti alkuun yksi asia: Tämä esitys ei tuo takaisin mitään, mikä olisi nyt kielletty. Se ainoastaan poistaa vuonna 2035 voimaan tulevaksi säädetyn kiellon, joka tehtiin ilman täysimääräistä vaikutusarviointia koko elintarvikeketjuun. Lakeja tulee muuttaa, jos niiden vaikutusarviot eivät kohta. Suomi olisi ollut ainoa Euroopan maa, jossa kirurginen kastraatio olisi kielletty. Tämä olisi asettanut suomalaisen sianlihantuotannon yksipuolisesti heikompaan asemaan verrattuna kaikkiin kilpailijamaihimme.

Arvoisa puhemies! Meillä ei ole varaa vaikeuttaa itse maamme vientimarkkinoita jo tiukassa taloustilanteessa. Suomalaisen sianlihan vienti Aasiaan ja Yhdysvaltoihin perustuu siihen, että tuotteet täyttävät vientimaiden asiakkaiden vaatimukset. Näissä maissa edellytetään nimenomaan kastroiduista tai naaraspuolisista sioista peräisin olevaa lihaa. Kastration kieltäminen olisi käytännössä sulkenut Suomen näiltä markkinoilta, ei poliittisella päätöksellä vaan ostajien ehdoilla.

Tässä asiassa kyse on siis myös kotimaisen ruokatuotannon huoltovarmuudesta. Jos kotimainen tuotanto ei ole kannattavaa, se ajetaan alas, ja kun oma tuotanto ajetaan alas, se korvautuu tuonnilla. Tämä ei vahvista eläinten hyvinvointia vaan siirtää tuotannon maihin, joissa vaatimukset ovat selvästi Suomea matalammalla. Se myös heikentää Suomen kykyä turvata omaa ruokahuoltoansa kriisitilanteissa. Huoltovarmuus ei ole vain varmuusvarastoja, se on myös toimivaa tuotantoa, toimivaa teollisuutta ja toimivaa vientiä, joka pitää ketjun elinkelpoisena. Jos ketju katkeaa, sitä ei nopeasti rakenneta uudelleen.

Arvoisa puhemies! On myös tärkeää todeta, että eläinten hyvinvointi ei tässä heikkene, päinvastoin. Kirurginen kastraatio on jo nyt tiukasti säädelty. Kipulääkitys on ollut pakollista vuodesta 2024. Paikallisuudutus tulee pakolliseksi vuodesta 2027. Tämä esitys pa-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 33/2026 vp

rantaa mahdollisuuksia käyttää puudutusta myös niillä tiloilla, jotka eivät ole mukana valtakunnallisessa terveydenhuolto-ohjelmassa. Siksi on yhä oikein sanoa, että Suomessa eläimistä pidetään hyvää huolta. Suomessa ei pidä tehdä yksipuolisia ratkaisuja, jotka heikentävät omaa turvallisuuttamme, huoltovarmuutta ja vientiä. Tämä esitys on askel realistiseen, turvalliseen ja vastuulliseen politiikkaan, joka turvaa suomalaisen ruokatuotannon myös tulevaisuudessa. — Kiitos, arvoisa puhemies.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Strandman, olkaa hyvä.

20.27 Jaana Strandman ps: Arvoisa puhemies! Kotimaisen sianlihan tuotannon jatkuvuuden turvaaminen on keskeistä Suomen ruokaturvan ja kansalaisten hyvinvoinnin kannalta. Vakaa ja ennakoitavissa oleva alkutuotanto varmistaa, että kriisitilanteissakin ruokaa on saatavilla, vienti säilyy mahdollisena ja kansallinen huoltovarmuus vahvistuu. Tämä on yksi merkittävimmistä keinoista ennakoita tulevia haasteita ja varmistaa Suomen elintarvikeketjun kestävyys.

Esityksessä ehdotetaan kastratiokiellon kumoamista. Tämä estää merkittävät kustannukset ja tuotannon esteet, jotka voisivat vaarantaa alan elinkelpoisuuden. Lihateollisuuden arvion mukaan kiello olisi aiheuttanut satojen miljoonien eurojen kustannukset seuraavan 10 vuoden aikana ja vaikeuttanut vientiä Aasiaan ja Yhdysvaltoihin. Samalla eläinten lääkitsemistä koskeva muutos mahdollistaa paikallispuudutteen luovuttamisen myös tiloille, jotka eivät kuulu valtakunnalliseen eläinten terveydenhuolto-ohjelmaan. Tämä varmistaa porsaille asianmukaisen kivunlievityksen kirurgisen kastration yhteydessä ja tukee tuottajien mahdollisuuksia hoitaa alkutuotantoa tehokkaasti. Suomalainen siantuotanto eroaa monista muista maista, sillä sikojen hännät säilytetään. Tämä korostaa kansallisen tutkimuksen ja paikallisten tuotantotapojen merkitystä. Muutokset tukevat alan sopeutumista kansainvälisiin markkinoihin ja varmistavat, että vienti säilyy kilpailukykyisenä.

Arvoisa puhemies! Esityksellä toteutetaan hallitusohjelman kirjauksia, jotka vahvistavat maa- ja metsätalouden elinvoimaisuutta, tukevat kotimaisen ruokaketjun kestävyyttä ja edistävät alkutuotannon tehokkuutta. Suomalainen sianlihan tuotanto pysyy kilpailukykyisenä, kestäväenä ja turvattuna myös tulevaisuuden kriisitilanteissa, ja eläimistä pidetään huolta.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Mehtälä, olkaa hyvä.

20.30 Timo Mehtälä kesk: Arvoisa puhemies! Onko niin, että osa puolueista haluaa lopettaa sianlihan tuotannon Suomessa, tosiaan haluaa lopettaa sianlihan tuotannon Suomessa? Nyt käsittelemme lakia, jolla varmistamme kotimaisen sianlihan tuotannon, kun poistamme laista 12 vuoden päästä tulevan sikojen kastratiokiellon. Tämä antaa tulevaisuuden uskoa sianlihan tuotannolle ja -tuottajille. Kastratiokiello tekisi sikojen kasvattamisen mahdottomaksi ja siten heikentäisi aivan oleellisesti kotimaista ruokaturvaa. Sitäkö täällä salissa todella halutaan tällaisina aikoina?

On maalattu kuvaa, että sikojen kastointi on eläinräökkäystä. Haluan korostaa, että kirurgisen kastration salliminen kivunlievityksen ja asianmukaisen puudutuksen kanssa on erittäin vastuullinen ratkaisu. Jos näin ei toimittaisi, sioista tulee aggressiivisia ja ne aiheuttavat vahinkoa toisilleen sekä myös eläimen hoitajalle. Lisäksi lihaan jää karjun haju, eikä sitä edes otettaisi myyntiin Suomessa, saati ulkomailla. Tällä hetkellä tuomme ruokaa to-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 33/2026 vp

siaan seitsemällä miljardilla ja viemme sitä ulkomaille vähän yli kahdella miljardilla, eli meillä on viiden miljardin negatiivinen tase jo tässä vaiheessa. Tätä laskua ei ainakaan omilla toimilla pitäisi kasvattaa.

Arvoisa puhemies! Suomalainen liha-ala on tehnyt valtavasti asioita eläinten hyvinvoinnin parantamiseksi. Atria, HK ja Snellman ovat sitoutuneet siihen, että puudutus on pakollinen osa kirurgista kastroatiota tuotantosopimuksessa vuoden 2026 alusta lähtien. Tämä osoittaa todellista vastuunkantoa ja halua kehittää eläinten hyvinvointia myös silloin, kun se aiheuttaa lisäkustannuksia.

Myös nautatiloilla eläinten hyvinvoinnista huolehditaan erittäin hyvin ja sitä valvotaan todella tarkkaan. Minulla on siitä kyllä omakohtaisia kokemuksia. Valvova eläinlääkäri käy meillä kahden kuukauden välein, ja eläinlääkäri tarkastaa jokaisen teuraskuorman, siis viikoittain teurastamolla. Yksi esimerkki valvonnasta on vasikoiden nupottaminen, josta minulla on yli 10 000 eläimen kokemus. Tämä nupotus eli sarvien polttaminen tehdään eläinlääkärin valvomassa nukutuksessa ja sarven juuret puudutetaan. Polton jälkeen vielä kivunlievitykseen laitetaan salvaa.

Arvoisa puhemies! On myös puhuttava kilpailukyvyistä ja markkinoiden todellisuudesta. Keskeiset vientimarkkinat eivät hyväksy kastroimatonta sianlihaa. Viennin turvaaminen on ratkaisevaa koko suomalaisen sianlihantuotannon kannattavuudelle, investoinneille ja huoltovarmuudelle. Kun vienti toimii, se tukee koko ketjua alkutuotannosta teollisuuteen. Onko meillä varaa tässäkin asiassa ampua itseämme jalkaan? Meillä ei ole varaa heikentää omaa kilpailukykyämme päätöksillä, jotka ajavat tuotantoa ja työpaikkoja muualle. Kivunlievityksen kanssa sallittu kirurginen kastroatio on maltillinen ja vastuullinen ratkaisu. Se mahdollistaa tuotannon kehittämisen hallitusti ja antaa aikaa tutkimukselle sekä uusien menetelmien kehittämiseksi ilman äkillisiä kustannuspaineita.

Arvoisa puhemies! Lopuksi muistutan, että Suomi on pieni toimija Euroopassa: 0,8 prosenttia sianlihantuotannon osuus. Eläinten hyvinvointia koskevissa uudistuksissa on viisasta edetä yhdessä muiden EU-maiden kanssa, ei yksin omaa kilpailukykyämme vaarantaen. Sallimalla kirurgisen kastroation kivunlievityksen avulla edistämme eläinten hyvinvointia, turvaamme suomalaisen sianlihan hyväksyttävyyden markkinoilla ja varmistamme kotimaisen ruuantuotannon tulevaisuuden. Tämä on tasapainoinen, realistinen ja vastuullinen ratkaisu. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Rasinkangas, olkaa hyvä.

20.34 Merja Rasinkangas ps: Arvoisa puhemies! Käsittelyssä on hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi eläinten hyvinvoinnista annetun lain ja eläinten lääkitsemisestä annetun lain muuttamisesta. Esityksen myötä sikojen kirurgisen kastroation kieltävä pykälä poistetaan. Jos sikojen kirurgisen kastroation kieltö olisi tullut voimaan yksipuolisesti Suomessa, se olisi merkittävästi heikentänyt kotimaisen sianlihantuotannon kannattavuutta. Samalla se olisi vaarantanut alan kilpailukyvyyn ja viennin edellytykset. Me emme voi rakentaa sääntelyä, joka asettaa suomalaiset tuottajat heikompaan asemaan kuin kilpailijamaassa toimivat.

Arvoisa puhemies! On myös muistettava, että liian tiukka kansallinen sääntely ei automaattisesti paranna eläinten hyvinvointia. Päinvastoin, riskinä on, että kotimainen tuotanto vähenee ja tilalle tulee tuontilihaa maista, joissa eläinten hyvinvointivaatimukset ovat matalammat. Se ei ole eläinten eikä kuluttajan etu. Tässä esityksessä tärkeintä on, että se

Pöytäkirjan asiakohta PTK 33/2026 vp

turvaa kotimaisen tuotannon jatkuvuuden samalla, kun eläinten hyvinvointia parannetaan hallitusti. Kipulääkityksen käyttö on jo pakollista ja ensi vuoden alusta voimaan tuleva paikallisuudutuksen velvoite ovat askeleita oikeaan suuntaan eläinten hyvinvoinnin näkökulmasta.

Haluan korostaa erityisesti kotimaisen maatalouden merkitystä osana Suomen ruokaturvaa ja huoltovarmuutta. Viime vuosien kriisit ovat osoittaneet, kuinka haavoittuvia kansainväliset toimitusketjut voivat olla. Me emme voi rakentaa ruokajärjestelmäämme sen varaan, että ruokaa on aina saatavilla muualta. Kotimainen maatalous on elinkeino, joka varmistaa huoltovarmuuden. Se varmistaa, että suomalaisilla on ruokaa pöydässä myös poikkeusoloissa. Siksi meidän on huolehdittava siitä, että tuotanto on kannattavaa ja että maatalousyrittäjillä on mahdollisuudet jatkaa työtään.

Arvoisa puhemies! Suomi jatkaa vaikuttamista Euroopan unionissa yhteisten pelisääntöjen luomiseksi. Eläinten hyvinvointia tulee edistää edelleen, ja sen on tapahduttava tasa-arvoisesti koko Euroopan alueella. Kannatan lämpimästi tätä hallituksen esitystä. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Pitko poissa. — Edustaja Krista Mikkonen, olkaa hyvä.

20.37 Krista Mikkonen vihr: Arvoisa puhemies! Sika on huomattavan älykäs eläin, ja sitä pidetään usein älykkäämpänä kuin koiraa. Tutkimusten mukaan sian älykkyyssosamäärä on verrattavissa 3—5-vuotiaan lapsen tasoon. Siat oppivat nopeasti ja kykenevät ratkaisemaan monimutkaisia tehtäviä. Ne oppivat esimerkiksi käyttämään ohjainta pelatakseen videopelejä, joissa ne ohjaavat kohdistinta kärsällään. Siat ovat tunnepitoisia ja sosiaalisia, ja niillä on erinomaisen pitkä muisti.

Mutta hallitukselle sika on vain lihaa. Sen tämä käsissä oleva lakiesitys paljastaa, sillä toisin kuin lain nimi, laki eläinten hyvinvoinnista, hallitus ei ole tällä esityksellä parantamassa sikojen hyvinvointia vaan heikentämässä sitä. Tällä esityksellä halutaan perua viime kaudella päätetty porsaiden kastraatiokiello, jonka piti tulla voimaan vuonna 2035 eli hyvin pitkän siirtymäajan jälkeen.

No, mitä tuo kirurginen kastratio sitten tarkoittaa? Se on hyvin kivulias toimenpide, joka tehdään pienille, muutaman päivän ikäisille poikapuolisille porsaille eli karjuporsaille. Siinä porsaan iho viilletään auki, kivekset vedetään ulos ihoviillosta ja siemenjohtimet katkaistaan. Tämä toimenpide tehdään Suomessa vuosittain noin 850 000 karjuporsaille. Kastroiduista aiheuttaa vakavan kudosaivastuksen ja voimakkaan kivun, joka jatkuu tulehdusreaktion vuoksi vielä päiviä kastraation jälkeen. Kipu aiheuttaa porsalle kärsimystä ja momentista muuta hyvinvointihaittaa. Se rasittaa elimistöä, lisää tulehdusriskiä, tuottaa negatiivisia tunteita ja häiritsee unta. Nuorena koettu kipu on haitallista eläimen kehitykselle ja voi herkistää kivun kokemuksille myös myöhemmin elämässä. Kastroidujen porsaiden kuolleisuus on myös suurempi kuin kastroimattomilla.

Lain perustelumuiotiossakin mainittujen seikkojen nojalla kirurgisen kastraation kiellon kumoaminen perustuisi puhtaasti lihateollisuuden ja viennin tarpeisiin eikä palvelisi eläinten hyvinvoinnin etua. Tämä todetaan suoraan hallituksen esityksessä, ja mediasta olemme saaneet lukea, kuinka aggressiivisesti lihateollisuus lobbasi kastraatiokiellon poistamista.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 33/2026 vp

Kastraatio on porsaille erittäin kivulias ja stressaava kokemus. Vaikka laissa vaadittu kivunlievityksen ja paikallisuudutuksen tavoitteena on lievittää tätä kärsimystä, ne eivät sitä kokonaan poista. Kastraatioissa poikaporsaiden kivekset poistetaan siksi, että tuotettuun lihaan ei jäisi hajua, jonka katsotaan haittaavan sianlihan vientiä etenkin Aasiaan ja Yhdysvaltoihin. Toisin kuin täällä aiemmin annettiin ymmärtää, sianlihaa voidaan tuottaa ja laajasti myös tuotetaan ilman kastraatiota. On totta, että Suomi oli ensimmäinen maa, jossa on päätetty kastraatiokiello. Sen sijaan, että olisimme ylpeitä tästä eläinten hyvinvointia edistävästä päätöksestä, hallitus on sitä nyt perumassa, sillä jos katsotaan eurooppalaisia maita, niin vaikka kastraatiota ei ole vielä muissa maissa kielletty, niin käytännössä monissa maissa merkittäviä osuuksia sioista kasvatetaan ilman kastraatiota. Siksi väitteet siitä, että tällainen liha ei olisi kelvollista, ovat varsin erikoisia. Esimerkiksi Espanjassa lähes 80 prosenttia sioista kasvatetaan ilman kastraatiota, Alankomaissa 70 prosenttia, ja Isossa-Britanniassa, Irlannissa ja Portugalissa kirurginen kastraatio ei ole ollut laajemmin käytössä lainkaan.

Nykyisessä laissa Suomen kastraatiokiello olisi tullut voimaan 2035. Luulenpa, että ennen tuota vuotta kiellosta on päättänyt useampi maa, sillä kuluttajille eläinten hyvinvointi on koko ajan yhä tärkeämpää. Ihmiset eivät halua, että eläimille aiheutetaan turhaa kärsimystä, mitä porsaiden kastraatio on. Ei olekaan ihme, että tämän lakiesityksen lausunnonantajista valtaosa vastusti kastraatiokiellon poistamista. Eläinsuojelujärjestöjen lisäksi sitä vastustivat erityisesti tahot, jotka käytännössä ovat tekemisissä eläinten hyvinvoinnin kanssa, kuten Suomen Eläinlääkäriliitto, Suomen Kunnaneläinlääkäriliitto sekä Suomen Tuotantoeläinlääkäriyhdistys, ja eläinten hyvinvointia tutkivat tahot, kuten Helsingin yliopiston eläinlääketieteellinen tiedekunta, Turun yliopisto, Luonnonvarakeskus ja sen Eläinten hyvinvointikeskus. Samoin esitystä vastustivat kaikki aluehallintovirastot, jotka valvovat eläinten hyvinvointia.

Tässä keskustelussa on noussut esiin kastraation tarve suomalaisen huoltovarmuuden ja omavaraisuuden turvaamiseksi. On hyvä muistaa, että vaikka esimerkiksi sianlihantuotannossa omavaraisuusasteemme on suuri, niin todellisuudessa sen vaatimissa tuotantopanoksissa omavaraisuusaste on varsin heikko, kuten eläintuotannon tuotantopanoksissa muutoinkin, mikä näkyy esimerkiksi tällä hetkellä siinä, että lannoitteita ei saada maahan ja alalla on haasteita sen kanssa. Ja kun puhutaan kriisitilanteesta, niin uskonpa, että siinä kohdin porsaiden ja siantuotannon vaatimat rehut, jotka ovat ihmisravinnoksi kelpaavia pääosin, käytettäisiin pikemminkin ihmisten ruokkimiseen kuin sikojen kasvattamiseen.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Hyrkkö, olkaa hyvä.

20.43 **Saara Hyrkkö vihr:** Arvoisa puhemies! Siat ovat todella älykkäitä, uteliaita ja sosiaalisia olentoja. On tyrmistyttävää, että hallitus haluaa kumota porsaiden kastraatiokiellon ja ottaa takapakkia eläinten hyvinvoinnissa. Porsaiden kirurginen kastrointi on äärimmäisen kivulias toimenpide, joka tehdään porsaiden ollessa hereillä. Jokainen mies voi varmasti kuvitella, miltä se tuntuu. Pelkkä kipulääke ei riitä lievittämään toimenpiteen aiheuttamaa stressiä ja kipua, joka jatkuu pitkään myös toimenpiteen jälkeen.

Eläimet eivät ole olemassa ihmisiä varten. Porsaat, joista tänään puhumme, ovat kukin erillisiä, tuntevia ja arvokkaita yksilöitä. On toki niin, että tästä olemme ihmiskuntana varsin vieraantuneita. Tuntuu ehkä liian vaikealta tulla tietoiseksi siitä, miten älykkäistä eläimistä todella puhumme ja toisaalta miten julmaa se heidän kokemansa kohtelu on. On kui-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 33/2026 vp

tenkin itsensä huijaamista naamioida tämä päätös jonkinlaiseksi kliiniseksi elinkeinopoliittiseksi tai maatalouspoliittiseksi päätökseksi.

Kyse on mitä suurimmassa määrin arvovalinnasta, joka kertoo meistä ihmisinä. Jos Suomen talous ja vienti lepää porsaiden julman kohtelun ja kärsimyksen sallimisen varassa, ei meillä kovin hyvin mene. Kilpailukyky, joka nojaa toisten lajien hyväksikäyttöön ja kärsimykseen, ei ole eettisesti kestävä. Toki porsaiden kastointi on vain yksi esimerkki siitä julmasta kohtelusta, jota tuotantoeläimet joutuvat myös Suomessa kohtaamaan. Äitinä mietin usein emakkoja. Luonnossa sikaemo rakentaa poikasilleen lämpimän ja pehmoisen pesän. Sikalassa tällainen mahdollisuus ei ole olemassa, vaikka lajityypillinen tarve olisi vahva. Emakkoja pidetään tyypillisesti kääntymisen estävissä häkeissä, joissa he eivät voi huolehtia porsaistaan. Historia tulee ihmettelemään, miten julmasti kohtelimme vuosikausien ajan eläimiä, ja jonain päivänä tämä tulee vielä muuttumaan.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin maa- ja metsätalousvaliokuntaan.